

NASZE ABC

I o soli i o roli

Dawno nie było w pismach artykułu, któryby znalazł taki odźwięk w całej prasie, jak artykuł prof. R. Świętochowskiego p. t. „Chłopi” w „Kurierze Warszawskim”. Z talentem i szczerem zwróceniem uwagi na rzeczywiste źródła danych statystycznych rzucił S. O. S. głębokie wrażenie, bo obok liczb, przemawiających do wyobraźni, przypominał wszystkim, że o prawdziwej sytuacji chłopów mamy często pojęcie bardzo niewymiarne.

— Wiemy — pisze autor — jak lud bawi się stroi: znamy łowickie spódnice, krakowskie chomonty, mazurskie świtki, góralskie pasy, wyszywane koszule, zbory, pisane, kujawiaki, oberki, przysłówia, hoże przodownice i dzianiska dożyłki. Ale ogrom niezaspokojonych potrzeb 10 milj. parak „twardych, do czynu” jest nieznanym.

Trzeba zaś o tem pisać, uświadamiać o stopniu niedzi wsi polskiej i studować najgłębiej zagadnienie spożycia wsi polskiej, bo ono rozstrzygać będzie w najbliższej przyszłości o sprawach najważniejszych: budżecie, walucie, przyroście ludności i zatrudnieniu.

Do jakich granic w zakresie skurczenia zakupów środków spożywczych doszły gospodarstwa chłopskie świadczyć może jedna nieznana dotąd cyfra. Wśród artykułów pierwszej potrzeby w budżecie chłopskim znajdujemy oczywiście sól. Mamy pojęcie, ile człowiek potrzebuje zjeść dziennie soli, wiemy, że i w tym artykule panuje już dzisiaj jak najdalej idąca oszczędność, wiemy również, co sól kosztuje. Ale czego nie wiedzieliśmy dotąd, to tego, na co wskazuje w ostatnim „Rolniku i Ekonomście” p. Stolzenu wald w tablicy udziału wydatków na sól w odsetkach ogólnych rozchodów na artykuły spożywcze w 1932 i 1933 r. w gospodarstwach od 2 do 3 ha. Okazuje się, że udział wydatku na sól wynosi w tych gospodarstwach 24 proc. Czwartą część budżetu zakupywa nych środków spożywczych („słone, ryż, kawa, cukier, cykorja, sól i dodatki kuchenne”) stanowi sól. Proszę sobie doświadczyć, ile wynosić może taki budżet, w którym sól stanowi czwartą część a może dziś, wobec pogłębiania się kryzysu od 1932 r., jeszcze znacznie więcej...

Na 3.262.000 gospodarstw rolnych w Polsce prawie połowę stanowią gospodarstwa do 3 ha. A więc obraz jest jasny. Prawie połowa gospodarstw rolnych w Polsce w zakresie zakupowanych środków spożywczych może sobie pozwolić na luksus zjedzenia tylko trzy razy tyle, ile może ono skromnie skosztować soli. Co w skromnym takim gospodarstwie może stanowić wełna, żelazo, stal, nafta — nie trudno sobie wyobrazić.

Leczenie tej podkonsumpcji ludności rolniczej w Polsce stać się musi centralnym zagadnieniem programów gospodarczych na najbliższą przyszłość.

Trzeba pamiętać, że półmilionowy roczny przyrost ludności nie da się włożyć w ramy gospodarskie o podobnym zaniku zdolności spożywania ludności wsi.

J. Z.

Zderzenie autobusu z pociągiem

MOSKWA, 26.7. (PAT). — Na przedmieściu Moskwy w zderzeniu autobusu z pociągiem 7 pasażerów z autobusu zostało zabitych, a 6 rannych.

Wobec braku broni i amunicji Abisynja poprowadzi wojnę partyzancką

Słabe nadzieje na wyniki pośrednictwa Ligi Narodów

31 LIPCA RADA LIGI

PARYŻ, 26.7. (PAT). Na Quai d'Orsay zakomunikowano, że Rada Ligi Narodów zwołana zostaje do Genewy na dzień 31 lipca, celem zajęcia się zatargiem włosko-abisynijskim.

LONDYN, 26.7. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Genewy: zaproszenia na sesję Rady Ligi zostaną wysłane prawdopodobnie dzisiaj. Spodziewają się tu, że otwarcie sesji zostanie wyznaczone na wtorek.

LONDYN, 26.7. (PAT). Na zebraniu Rady Ligi Narodów, Wielka Brytania będzie reprezentowana przez min. Edena.

PREMIER LAVAL W GENEWIE

PARYŻ, 26.7. (PAT). Premier Laval przedstawił na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ministrów sprawę konfliktu włosko-abisynijskiego, zaznaczając, iż Francja nie chce narazić na szwank swej przyjaźni z Włochami i Anglią, pragnąc pozostać wierną zasadom Ligi Narodów.

Agencja Havasa dodaje: Należy przypuszczać, że Laval udaje się do Genewy bez powziętego zgóry postanowienia i będzie działał, pragnąc gorąco by zostało znalezienie pokojowe rozwiązanie.

NOVA PROPOZYCJA WŁOCH

LONDYN, 26.7. (PAT). „Times” omawiając depeszę rządu włoskiego do sekretarza generalnego Ligi Narodów o gotowości Włoch zakomunikowanej też rządowi abisynijskiemu — do ponownego wszczęcia prac komisji arbitrażowej — pisze, że oferta włoska jest nieaktualna. Poglądy Włoch i Abisynji na kompetencje takiej komisji są całkowicie rozbieżne. Co się tyczy rządu brytyjskiego, to w dalszym ciągu jest on, według „Timesa”, zdania, że dyskusja w Radzie Ligi w nadchodzącym tygodniu winna objąć całokształt zagadnienia abisynijskiego. Natomiast rząd francuski skłonny jest obecnie uważać takie rozszerzenie za niewłaściwe politycznie.

PARYŻ, 26.7. (PAT). Agencja

Havasa donosi: Zdaje się, że Rada Ligi Narodów będzie mogła pośredniczyć z pożytkiem pomiędzy Włochami a Abisynją w wyznaczeniu super-arbitra i w określeniu jego mandatu w porozumieniu z temi państwami. Bezpośrednie porozumienie włosko-abisynijskie stało się prawie niemożliwe wobec tego, że Włochy ograniczają uprawnienia super-arbitra, jedynie do zajęcia w Ual-Ual, podczas gdy Abisynja stoi na stanowisku, że uprawnienia te winny być określone przez Radę Ligi.

ABISYNJA BEZ BRONI I AMUNICJI

LONDYN, 26.7. (ATE). „Times” w artykule swego specjalnego korespondenta z Addis Abeby omawia przygotowania wojenne Abisynji i stwierdza, że zapasy broni i amunicji, posiadane w obecnej chwili przez Abisynję są niewystarczające dla przeprowadzenia nawet niezbyt długiej kampanii wojennej. Wojsko abisynjskie posiada przeważnie broń starego typu, nienadającego się do nowoczesnych działań wojennych. Szczególnie odczuwać się daje brak amunicji. Zapasy amunicji są tak nioke, że gwardja cesarska musiała ograniczyć ćwiczenia w ostrym strzelaniu. Zapasy naboju karabinowych obliczane są na najwyżej na 15 miljonów sztuk. Liczba karabinów, zdanych do użytku wynosi około 30.000. — Spośród 11 samolotów, jakie posiada Abisynja, tylko 5 nadaje się dla celów wojennych. Armia abisynjska posługuje się armatami starego typu, przeważnie zużytymi.

Abisynjska armia północna, mająca stanowić pierwszą zapórę dla wojsk włoskich, liczy 160.000 żołnierzy, uzbrojonego w karabiny z 1870 r. Rząd abisynijski zdaje sobie sprawę z niedostateczności uzbrojenia armii abisynjskiej, stąd zrodziła się doktryna wojny partyzanckiej, polegającej na nekaniu przeciwnika nagłemi, nieoczekiwanymi wypadkami.

WIELKA MANIFESTACJA W RZYMIE

RZYM, 26.7. (PAT). Organizacja

wane od kilku dni w całym kraju manifestacje abisynjskie, osiągnęły punkt kulminacyjny wczoraj wieczorem w Rzymie. Z entuzjazmem aprobowano politykę Mussoliniego. Niezliczone tłumy z muzyką i niezliczonymi transparentami, skierowanymi przeciwko angielsko-japońskiemu dostawcom broni, przeciwko Lidze Narodów i przedwzyszkim przeciwko Abisynji, przeszły przez ulice miasta i zebrały się na Piazza Colonna, gdzie wygłosił przemówienie sekretarz partii faszystowskiej okręgu rzymskiego. Reportaż o manifestacji nadawał przez radio Marinetti, członek Akademii Włoskiej. Reportaż swój zakończył Marinetti słowami: „Abisynja musi być nasza”.

Niepewne losy walut holenderskiej i rumuńskiej

Sytuacja guldena holenderskiego staje się coraz bardziej wątpliwą, zwłaszcza po wybuchu przesilenia rządowego, o czym donosimy na innem miejscu.

Zaniepokojenie stałością waluty holenderskiej wynikło z rozbieżności zdań w obozie rządowym, a to wskutek przechylenia się chrześcijańskich demokratów na stronę zwolenników dewaluacji guldena, podczas gdy premier Colijns był najenergiczniejszym zwolennikiem utrzymania paritetu złota.

Zwolennicy dewaluacji wskazują, że Holandia — jedyny obok Szwajcarii kraj europejski, w którym paritet złota utrzymał się bez zmiany jeszcze od czasów przedwojennych — ogromnie traci (zwłaszcza na przewozach morskich), wskutek wysokiego kursu swej waluty, z chwilą zaś, gdy dewaluowała swój pieniądz, tak ściśle naturalnymi względami gospodarczymi związana z nią Belgja, sytuacja Holandji staje się coraz trudniejsza. Konserwatywni Holendrzy przeciwstawiali się do-

Rekord Kusocińskiego pobity Drugi wspaniały triumf Kucharskiego w Sztokholmie

SZTOKHOLM, 25. 7. W czwartek wieczorem odbyły się w Sztokholmie dalsze międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, przy udziale przedstawicieli dziesięciu państw z Europy, Ameryki i Nowej Zelandji.

Kucharski startował tym razem na 1.000 m., odnosząc drugi wspaniały triumf i zajmując mimo silnej konkurencji pierwsze miejsce w czasie 2:29.

Czas ten jest nowym rekordem Polski. Dotychczasowy rekord należał do Kusocińskiego i wynosił 2:29,2. Drugie miejsce za Kucharskim zajął Amerykanin Venzke w czasie 2:29,2. trzecim był Szwed Haglund w czasie 2:30,9.

Z innych wyników osiągniętych w czwartek, warto zanotować:

skoń o tyczce, Sefton i Brown (U. S. A.) skoczyli 4.25, a przy próbie pobicia rekordu świata, obaj osiągnęli 4.42 m. (!), strącając jednak poprzeczkę. 3000 m. wygrał Hoeckert (Finlandja) w 8:27,4 — bieg 200 m. wygrał Draper (U. S. A.) w 21,6 s. Stenquist (Szwecja) skoczył wdal 7,23 m.

W dn. poprzednim w biegu na 800 m. Kucharski osiągnął też wspaniały sukces. Białostoczezanin, nie tylko, że zajął pierwsze miejsce w tej konkurencji, ale ustanowił zarazem znakomity wynik, bijąc rekord Polski, do niego zresztą należący o 1,8 sek. Kucharski osiągnął w Sztokholmie czas 1:51,5. Drugie miejsce za Kucharskim zajął Amerykanin Venzke z wynikiem 1:52,5, trzeci był Szwed — Ny, osiągając czas 1:53,5.

tychczas eksperymentom dewaluacyjnym, ale czy obecnie będzie on dalej miał przewagę nad zwolennikami dewaluacji?

Losy guldena najmocniejżej po franku francuskim waluty bloku złotego, zaważyłyby oczywiście w silnym stopniu na losach także innych walut złotych, czyniąc poważny wyłom w froncie państw utrzymujących stałość waluty, to też wypadki holenderskie sledzi z uwaga cała Europa.

Równocześnie zaś doznał także 30-procentowego spadku na giełdzie londyńskiej lej rumuński. Oficjalnie jednak rząd rumuński

zaprzecza wszelkim pogłoskom, jakoby nosił się z zamiarami dewaluacyjnymi. Spadek leja na giełdzie londyńskiej wiąże z faktem, że rumuński Bank Narodowy zakupuje dewizy zagraniczne, płacąc za nie dochodzące do 30 proc. agio.

Jak donoszą z Bukaresztu, gubernator Banku Narodowego, p. Dumitrescu podał się do dymisji. Przyczyną dymisji, jak podają, była obawa, że spowoduje ataków prasy, skierowanych przeciwko osobie p. Dumitrescu może ucierpieć prestige Banku Narodowego.

Królowa Wilhelmina przeciw dewaluacji Partja katolików holenderskich tworzy rząd

LONDYN, 26.7. (ATE). Z Hagi donoszą: Według urzędowego komunikatu gabinet Colijna podał się do dymisji. Królowa Wilhelmina zastrzegła sobie czas do namysłu, i poleciła rządowi nietylko pełnienie spraw bieżących, ale również wydawanie zarządzeń koniecznych dla opanowania sytuacji. W ten sposób gabinet Colijna będzie mógł podjąć wszelkie środki, celem obrony waluty holenderskiej. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że królowa uzależnia utworzenie nowego gabinetu od zaniechania pomysłów dewaluacyjnych. W tych warunkach zastąpienie gabinetu Colijna przez rząd, złożony z katolików i socjalistów, wydaje się mało prawdopodobnym. Przypuszczalnie do władzy przyjdzie rząd koalicji mieszczańskiej, pod

przewodnictwem stronnictwa katolickiego.

IIAGA, 26.7. (PAT). Aalberes, przywódca partji katolickiej otrzymał od królowej misję utworzenia rządu.

AMSTERDAM, 26.7. (PAT). — Desygnowanemu na premiera profesorowi Aalberse przypisują zamiar utrzymania obecnego paritetu złota. Rząd Colijna posiada nadal, od czasu uformowania nowego rządu, prawo wydawania zarządzeń, mających na celu obronę waluty. Koła finansowe nie przyjęły jednomyślnie wyboru Aalberse. Dają się nawet słyszeć głosy, iż nie zdoła on znaleźć poparcia innych stronnictw, co konieczne jest dla utworzenia większości. Złoto w dalszym ciągu odpychało dzisiaj do Francji i Stanów Zjednoczonych.

Stany Zjedn. przewidują Konflikt europejski w następstwie zatargu włosko-abisynijskiego

WASZYNGTON, 26.7. (PAT). Senatorowie Nye i Clark mają złożyć w dniu jutrzejszym na rece sen. Pittmana, przewodniczącego senackiej komisji spraw zagranicznych memorandum, w którym domagają się energicznie, ażeby

neutralność St. Zjednoczonych ze względu na nieunikniony ogólny konflikt w Europie, jaki może wyniknąć w następstwie zatargu włosko-abisynijskiego, została właśnie ustanowiona przez Kongres na sesji bieżącej.

Strajkujący robotnicy w St. Zjedn. zaatakowali Gwardję Narodową

WASZYNGTON, 26.7. (PAT). W mieście Hoquiam, w Stanie Waszyngton 500 strajkujących robotników leśnych zaatakowało posterunek Gwardji Narodowej. Strajkujący wybili szyby w budyn

Wojsko walczy gazami z manifestacjami w St. Zjednoczonych

W TERRE HAUTE (stan Indiana) doszło wczoraj do ponownych ruchów. Wojska były zmuszone do użycia bomb z gazami łzawiącymi.

Uderzona przez sztyl zmarła od rany

Wczoraj zmarła s. p. Mieczysława Kucharska, żona artysty - malarza. Przebywając na letnisku w Jablonnej - Legionowie, s. p. Kucharska przechodziła przez rynek w czasie wichury. Kolo kina „Bajka” spadł na nią oderwany przez wiatr sztyl i zranił ją w głowę. Mimo troskliwej opieki lekarskiej, s. p. Kucharska zmarła, osierociwszy dwoje małych dzieci.

Zgon ofiary wybuchu przy ul. Jasnej

W szpitalu Dz. Jezus zmarła wczoraj rano 11-letnia Stanisława Wiśniewska, uczennica, wychowanka Ludwiki Petzowej (Wielka 13), właścicielki wędliniarni.

Jak wiadomo, Wiśniewska padła ofiarą wybuchu gazu i pożaru, jaki miał miejsce w czwartek w magazynie starożytności Marii Orłowskiej (Jasna 16), podczas którego uległa poparzeniu całego ciała. Stan zdrowia ofiary przy wybuchu Malinowskiej jest nadal b. ciężki.

Podział Warszawy na obwody wyborcze

Komisarz rządu na m. st. Warszawę dokonał podziału warszawskich okręgów wyborczych na obwody wyborcze.

Okręg wyborczy Nr. 1, obejmujący komisariaty policji państwowej 1, 2, 12 i 26, podzielony został na 54 obwody wyborcze. Okręg wyborczy Nr. 2, obejmujący komisariaty 3, 4 i 5, podzielony został na 79 obwodów. Okręg wyborczy Nr. 3, obejmujący komisariaty 6, 7, 9 i 22, podzielony został na 71 obwodów. Okręg wyborczy Nr. 4 obejmujący komisariaty 8, 11, 16 i 23, podzielony został na 72 obwody. Okręg wy-

borczy Nr. 5, obejmujący komisariaty 9, 10, 13, 20 i 21, podzielony został na 60 obwodów. Okręg wyborczy Nr. 6, obejmujący Pragę, podzielony został na 67 obwodów.

Do dnia 1-go sierpnia r. b. przewodniczący okręgowych komisji wyborczych powołają przewodniczących obwodowych wyborczych oraz ich zastępców, a do dnia 4-go sierpnia r. b. prezydent m. Warszawy oraz komisarz rządu na m. st. Warszawę powołają członków tych komisji i ich zastępców.

Sowiety budują 60 łodzi podwodnych

LONDYN, 25.7. (ATE). Korespondent morski „Daily Telegraph” donosi że rząd sowiecki w ubiegłym miesiącu rozpoczął budowę 60 łodzi podwodnych. Przed 4 laty Sowiety posiadały zaledwie 15 przestarzałych łodzi podwodnych, zaś w 1937 będą miały co najmniej 55 łodzi podwodnych, najnowszej konstrukcji. Główną bazą morską jest Kronsztadt, lecz wiele łodzi podwodnych znajduje się we Władywostoku. Bazą mniejszych statków wojennych jest Nikołajew na morzu Czarnem.